

ENYAM JOSEPH ENQ AKA EGYPT

Genesis 37:1-36

QYQHQ UKPEP-ÑKPO 33

Eke Mkparawa

IKQ IBUOT: “Ema mme asua mbufo, enyuñ enam uføn enø mmø eke esuade mbufo” (Luke 6:27).

Joseph, Ekpri Eyen-Eren

Joseph edi kiet ke otu mmø emi nemde owo ndikot mbaña emi ewetde esin ke Edisana Ñwed Abasi. Ewet ke ediwak ibuot ñwed ebaña edu-uwem ye mme edinam esie, mme andiwet inyuñ itiñke idiqk ndomo kiet idian edu-uwem esie. David ekedi owo eke ekekemde esit ye Abasi, edi ama odu mme ini mmem-idem esie; Moses ama ekeme ndikpuhore ekikere Abasi, oto ke ɔkpøsoñ akam, edi ama odu ini eke enye mikenemke Abasi esit. Edi nnyin ikopke ñkpø efen ibaña Joseph ibøhøke se idide eti. Enye okodu uwem emi akananade ndo tutu edidem Egypt ɔfiqk ete ke spirit Abasi ama odu enye ke idem, onyuñ ɔdøhø ete “Owo ndomo kiet eke enyenede ikiye ye ifiøk nte afo ikoduhe.”

Kpukpru nditø ete Joseph ema esøñ enye ke emana, ke mibøhøke owo kiet, mmø ekenyuñ edu ke iñwañ ekpeme-erøñ ye mme ufene eken. Nditø-ete Joseph ikoduhe eti uwem nte enye, ndusuk ini enye esitiñ ɔnø ete esie abaña idiqk uwem mmø. Abasi iyomke nditø esie edi “Mme obuk mbuk” mmø emi efefede ebine mme ete mmø ye ikpø mbuk ke abaña ekpri ñkpø emi midighe akpan ñkpø; edi edieke nnyin ikutde idiqk-ñkpø ke uwem nditø ete iren ye iban emi ekpenode item ebaña, edi itie nnyin nditiñ nnø mme ete ye eka nnyin. Edi edieke mmø ekade hell koro ikañwamde mmø ndidip idiqk-ñkpø, mmø ekeme ndinyan nnyin ubøk ke usen ikpe nnyuñ ndøhø nte “Afo ekedi Anditiene Christ; nso ikanam afo mukasuaha unø nnyin?”

Eyen eke ekperede Abasi ke uwem esie, eyebø nsahi ediwak ini. Ndusuk owo eyekot enye “edisana owo” me “oku Abasi,” me, mme enyiñ efen eke anamde edu ukpono Abasi esie edi ñkpø nsahi edi mmø ema edu ke afanikøñ mmø eyebine anditiene-Christ ekeyom uñwam. Adaña didie ke idorenýin mmø edikpa mfuhø ke ini owo emi okotde idem-esie anditiene-Christ okpude Abasi ke isañ esie ye Abasi.

Mme Ndap Joseph

Jacob ama ama Joseph akan nditø ete esie eken koro Joseph ekedide eyen eren emi Rachel akamande, ñko, enye ama odomo ndinem ete esie esit. Sia mmø mbiba ekenamde ñkpø enø Abasi, emi ama anam mmø ediana kiet, ukem nte mme anditiene-Christ ke akpanikø edianade mfin. Nditø ete Joseph ema efibe enye idiqk ufup koro Jacob akamade enye akan mmø; ndien ama ototim ɔdiøk akan ke ini Joseph akadabade ndap okut nte mme ebek nditø ete esie enuhøde enø ebek esie. Mmø ema ekabare ndap oro nte enende, ke mmø ndikere nte ke owørø ke mmimø idinyene ndinuhø nnø Joseph. Ndien ini ama odu emi mmø ekedarade ndinuhø nnø enye.

Joseph ama afiak adaba ndap, ke ini enye emi, utin ye ɔfiøñ ema enuhø enø ntanta-ɔfiøñ esie, ndien Jacob ama obup, me imø ñko idinyene ndinuhø nnø ekpri eyen eren esie. Enye ama asua ɔnø Joseph koro enye ikoyomke enye okohore idem onyuñ ebre odudu ye nditø ete esie, okonyuñ oyom enye odu ke idak edikara ete ye eka esie. Edi idem ama akpa Jacob abaña mme ndap oro. Enye ama ɔfiøk ete Joseph edi eyen Abasi, ndusuk enye okonyuñ ekere ete ke Abasi okodomo ndiyarare ñkpø mbe ke ekpri eyen oro.

Mme Nditø-Ete Ibak

Jacob ame enyene akwa otu-erøñ ye ufene, ndien nditø esie emi ekedide mme ekpeme-erøñ ekenyene ndisaña ñka ɔtø mbiet odude, ndusuk ini, mmø ekesinyene ndika anyan ñkpøñ uføk. Tøñø ke Shechem ka Hebron ekedi ñkpø nte itiat aba ye duop me ata, ndien Jacob ama ekere eti-eti abaña nte ñkpø etiede ye mmø, ke ntø, enye ama ɔdøñ Joseph aka ekese mmø, Joseph ama ɔsøp ndinyime nnø ete esie, onyuñ ɔtøñø ndika anyan usuñ isañ oro ikpøñ. Mme obio ikawakke ke usuñ emi, akan oro mme idiqñø emi etemere enye usuñ ikoduhe, edi nte enye okosuk oyode ke iñwañ emi ekperede Shechem, enye okosobo ye owo kiet emi okokutde nditø ete esie, ndien owo emi ama etiñ ɔnø Joseph ete ke mmø ema eka ke Dothan, ñkpø nte itiat itiaita ke iso. Ekpri Joseph ekenyene ndisaña ofuri anyan usuñ oro ñko, edi ke akpatre enye ama okut nditø ete esie. Nte mmø ema edara ndikut enye nnyuñ ñkop mbaña nte uføk etiede? Baba. Mbemiso enye asaña okosobo mmø, mmø ema ediomi ndiwot enye. Mmø ema eti mme ndap emi enye Joseph akadabade, ekenyuñ edu ke iyaresit koro mmø ekefehede ndik ete ke enye eyedikara mmimø. Adaña didie ke idem akpakpa mmø edieke mmø ekpekemedde ndida nse ini iso, nnyuñ ñkeme ndikut Joseph ke itie ukara ye ubøñ ke okure edidem Egypt, andikara emi ikø esie ekedide ibet. Akana enye enyene kpukpru ɔsøñ mbio efen ye mme ufene mmø ke mibøhøke eke mme oku. Ke ini enye awatde ke ukpat-ñkpø esie, mme isuñ-utom ekenyene ndibem enye iso mfiori “Nnuk erøñ.” Idighe nditø ete esie ikpøñ ekedi mmø emi edinuhøde enø enye, edi kpukpru owo eke enye osobode.

Edi Joseph ekenyene ndibø ufen mbemiso enye զdqk osim itie ubøñ esie. Ediwak ñkpø edu ke uwem Joseph eke ebietde eke Christ. Jesus ama okut esuene ke isøñ ye akwa ndutuhø, ke akpatre usen Esie, edi sese, ubøñ ke ini eriset Esie! Andikan mkpa, hell ye udi!

Joseph ikofiqkke edidiøñ eke akanade ebet enye ke uwem esie ke ini iso, ndusuk ini, idem ama onyuñ akpa enye ke abaña mme enyene-ndik ñkpø oro ekesitibede enø enye. Nditø ete esie ekpekwot enye edieke Reuben mikpakanamke mkpe-ubøk ke ibuot esie. Reuben ekedi akpan, okonyuñ edi itie esie ndinø ete esie etop ete ke Joseph odu ke ifure. Enye ama զnø ekikere ete yak mmø esin Joseph ke obube. Enye akaduak ndisio Joseph ke ini nditø ete eken ema edaha, nnyuñ nnø enye զnyøñ uføk.

Ke ema ekesin Joseph ke obube, nditø ete esie esuhore etie ndidia udia. Mmø esøñ esit eti-eti tutu mmø ikakpaha aba ndikere mbaña idiqk-ñkpø mmø, edi ke ukpep-ñkpø ini iso, iyekut ite ke mmø ikekemeke ndifre idiqk edinam mmø, ke akpatre, ekikere ama amia mmø ufen eti-eti. Mme owo ekeme ndidomo ndifre mme idiqk-ñkpø mmø, edi Abasi idiyakke. Ke ini eyen otutde utøñ ke uyo ete ye eka esie, onyuñ okut ndudue ke se enye anamde emi, oro զwørø ete ke Abasi ke etiñ iko զnø enye ndinam enye զfuhø abaña idiqk-ñkpø esie.

Ke ini nditø ete esie ekesuk ediade ñkpø, mmø ema ekut mbon Ishmael nte ewatde ke enyøñ camel eka Egypt. Mmø ekedi ikpø mme anyam urua emi ekesidepde ñkpø ke obio kiet emen ekenyam ke obio efen enyene udori. Ekesi ini mmø ekesimum mme owo ke ñkan-ubøk enyuñ enyam nte ifin, ke ntø ke mmø ekekemeke ndinam ediwak okuk. Judah ama okut ufañ զnø nditø ete esie ndinyam Joseph man ebø okuk. Mmø ema esøñ esit tutu enana mbøm enø Joseph ke ini edade enye edaha ke idak զkpøsøñ ndutuhø koro enye akade esen idut emi oyomde usuñ զkpøñ mbon ima esie, ndidi ofin.

Reuben ikoduhe ikpere ke ini mmø ekediomide ndinyam Joseph, ndien ke ini enye afiakde edika itie obube ndisio Joseph, idem ama akpa enye ndikut nte ke enye iduhe. Ekedi itie esie ndinø ete esie mbuk mbaña uwem Joseph, enye ama ekere nte enye edikemedu ndida ke iso ete esie nnyuñ ntiñ nnø enye nte ke eyen ima esie ama osop.

Abiaña

Sia usuñ emi Joseph akasañade զkoyøhøde ye mme ndiqi unam, okonyuñ oyomde, ekedi mmem-mmem զnø nditø ete esie ndibiaña ete mmø onim ke akpanikø ete ke idiqk unam ama owot enye. Mmø ema eda զføñ-idem Joseph emi ekenyenede ediwak enyin emi mmø ekefiøkde ete ete mmø eyediøñø edebi ke iyip unam emi mmø ekewotde, enyuñ eda ekewut enye. Mmø ikqdøhøke ite ke ema ewot Joseph, edi mmø ekenam abiaña, emi ñiko okosuk edide idiqk. Ndusuk owo ekere ete edieke mmimø midaha inua itiñ ikø nsu, ke mmimø inamke idiqk; edi owo ekeme ndidu uwem abiaña onyuñ enyene ubiom ikpe ke iso Abasi ukem nte owo okposude nsu. Abasi oyom nditø Esie enam akpanikø enyuñ enen ke edinam ye ke ikø.

Jacob ama զfuhø eti-eti ke ini enye mikekwe eyen esie; baba owo kiet ikekemeke ndidøñ enye esit. Kpa ye emi, nditø esie ikenyimeke ndiyarare idiqk-ñkpø mmø. Emi owut nte owo ekemedu ndisøñ esit ke ini enye ama ekesin ndikpañ utøñ nnø uyo Abasi.

MME MBUME

- 1 Nte Joseph ekedi ñkpri ñkan eyen eren?
- 2 Nso idi ntak emi enye ekedide eyen ima զnø ete esie?
- 3 Nso ke usua ye isinenyin nditø ete Joseph akañwam mmø ndinam ke akpatre?
- 4 Ekenyam Joseph ke mbak (silver) sidibe edip. Anie ke ekenyam ke mbak(silver) sidibe edip ye duop?
- 5 Ke nso oruk usuñ ke uwem Joseph ekebiet eke Jesus?